

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

عضویت در خبرنامه

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

PROPOSAL

پروپوزال

مركز آموزش پروپوزال نویسی و پایان نامه نویسی

کارگاه آنلاین پروپوزال نویسی و پایان نامه نویسی

مركز آموزش روش تحقیق و مقاله نویسی علوم انسانی

کارگاه آنلاین روش تحقیق و مقاله نویسی علوم انسانی

ISI Scopus

مركز آموزش آشنایی با پایگاه های اطلاعات علمی بین المللی و ترکیه های جستجو

کارگاه آنلاین آشنایی با پایگاه های اطلاعات علمی بین المللی و ترکیه های جستجو

مدل «گسست در عین تداوم» راهی میانه در منازعه سنت و تجدد در جامعه ایرانی

ابوالفضل مرشدی^۱

چکیده

بحث گذر از سنت به تجدد از همان آغاز ظهور تجدد در مغرب‌زمین مسأله بسیاری از متفکرین اجتماعی بوده است و جامعه‌شناسان با طرح دوگانه‌هایی مانند «گماینشافت و گزلفاشافت»، «جامعه فئودالی و سرمایه‌داری»، «نظم مکانیکی و ارگانیکی» و «جامعه سنتی و مدرن»، نقش به‌سزایی در تبیین این موضوع داشته‌اند. این مبحث در قرن بیستم به‌ویژه از سوی برخی از متفکرین مغرب‌زمین به صورت اساسی پی گرفته شد تا جایی که به شکل‌گیری منازعه نظری بین دو دسته مدافعان نظریه «گسست بین سنت و تجدد» و مدافعان نظریه «تداوم سنت و تجدد» منجر شد. با ورود و گسترش تجدد در ایران، دامنه این منازعه به ایران نیز کشیده شده است. به طور خلاصه، می‌توان سه موضع نظری را در جدال میان سنت و تجدد در ایران از هم تشخیص داد: (۱) دسته‌ای انحلال مسأله سنت و تجدد را مطرح می‌کنند و از ضرورت کنار نهادن گفتمان سنت و تجدد، بویژه در علوم اجتماعی در کشور ما، سخن می‌گویند؛ (۲) دسته‌ای دیگر از بحران تجدد در ایران سخن می‌گویند و بر ضرورت شکل‌گیری «غرب‌شناسی» برای ایجاد سنت مستقل اندیشه اجتماعی تأکید می‌کنند؛ (۳) دسته سوم، سنت در ایران را دچار بحران ارزیابی می‌کنند و ضرورت طرد «ایدئولوژی‌های جامعه‌شناسانه» در ایران را مطرح می‌سازند. در این مقاله، آرای سه تن از نظریه‌پردازان اجتماعی متأخر ایران (ابراهیم توفیق به عنوان نماینده جریان اول، حسین کچوییان به عنوان نماینده جریان دوم و سید جواد طباطبایی به عنوان نماینده جریان سوم) معرفی و مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. و کوشش می‌شود بر اساس مدل «گسست در عین تداوم»، راه‌حلی برای حل نزاع سنت و تجدد در ایران ارائه گردد.

واژه‌های کلیدی: سنت، تجدد، ایدئولوژی، نظریه گسست، نظریه تداوم، نظریه گسست در عین تداوم.

^۱ عضو هیأت علمی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه یزد، Ab_morshedi59@yahoo.com

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

عضویت در خبرنامه

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

PROPOSAL
پروپوزال

پروپوزال نویسی و پایان نامه نویسی

دوره آموزشی

کارگاه آنلاین
پروپوزال نویسی و پایان نامه نویسی

روش تحقیق و مقاله نویسی علوم انسانی

دوره آموزشی

کارگاه آنلاین
روش تحقیق و مقاله نویسی علوم انسانی

ISI
Scopus

آشنایی با پایگاه های اطلاعات علمی بین المللی و ترند های جستجو

دوره آموزشی

کارگاه آنلاین آشنایی با پایگاه های اطلاعات علمی بین المللی و ترند های جستجو